

Številka: 35105-0186/2023/3
Datum: 18. 4. 2023

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Novo mesto, Skalickega 1, 8000 Novo mesto, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo HESS, d.o.o., Cesta bratov Cerjakov 33A, 8250 Brežice (v nadaljevanju: investitor), ki ga zastopa IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova ulica 4, 1000 Ljubljana, naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitor mora za **umeščanju fotonapetostne elektrarne (FE) na brežinah pretočne akumulacije HE Brežice na deponijah sedimentov D1 in D2 in brežinah B2 in B3** na parc. št.:

- Deponija sedimentov D1: 809/64,779/34, 779/41, 779/35, 809/67, 779/49, 809/69, 779/52, 779/39, 779/43, 779/51, 809/71, 809/70, 1010, 1008, 1007/1, 911, 942, 946, 932/1, 900/1, 984, 899, katastrska občina Šentlenart
- Deponija sedimentov D2: parc. št. 6404/2, 3501/16, 3461/34, 6404/3, 3501/14. Trasa kabla: 6404/3, 6404/5, 6424/6, 6424/5, 6418/1, 6640/25, 6650/8, 3461/95, 6640/28, 6640/27, 6640/26, 6640/3, 6650/5, 6640/7, 6641/1, 6640/9, 6639, 6635, 6634, katastrska občina Krška vas
- Brežina B2: 6692, 3249/19, 6694, 6695, 4173, 6696, 4179, 6371, 6373, 6697, 1832/25, 6699, 6371, 3252/26, 6373, 6419, 6698, 6699, 6383, 6711, 6389, 1818/4, 6700/1, 6391/1, 1807/7, 6701, 3472/8, 4290/3, 6703, 6704, 6401, 6705/1, 6606, 6608, 6611, 6613, 6621, 6623, 6624, 6628, 6634, katastrska občina Krška vas
- Brežina B3: 2112/130, 2112/128, 5059, 5060/1, 2642/20, 2214/169, 5045, 2214/187, 2214/189, 2214/191, 2214/206, 2214/197, 3623, katastrska občina Drnovo ter 6671, 6672, 6253, 6713, 6267, 6673, 6281, 6716, 6297, 6299, 3473/3, 6299, 6297, 6298, 3467/3, 4798/1, katastrska občina Krška vas.

po projektni dokumentaciji Idejna zasnova št. IBBR-A200/129, marec 2023, ki jo je izdelalo podjetje IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova ulica 4, 1001 Ljubljana, Slovenija, pri izdelavi dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja upoštevati naslednje pogoje:

- Pri posegih v arheološko najdišče Krška vas - Arheološko najdišče Zasavje (EŠD 10782), je potrebno zagotoviti konservatorski nadzor.
- Posredni vplivi na kulturno dediščino naj se zmanjšajo na najmanjšo možno mero (barva in pojavnost panelov na brežinah v veduti mestnega jedra v širšem prostoru ter preprečevanje vidnega stika med območjem D1 in območjem Deželne mejne točke, EŠD 22912).

II. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine, ki je pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega mnenja za poseg.

III. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje.

IV. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

ZVKDS, Območna enota Novo mesto, je dne 4. 4. 2023 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za umeščanju fotonapetostne elektrarne (FE) na brežinah pretočne akumulacije HE Brežice na deponijah sedimentov D1 in D2 in brežinah B2 in B3, ki predstavlja poseg v registrirano nepremično dediščino Krška vas - Arheološko najdišče Zasavje (EŠD 10782). Investitor je zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta. Kulturnovarstveni pogoji za poseg v registrirano nepremično dediščino pa se določijo v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za enoto Krška vas - Arheološko najdišče Zasavje (EŠD 10782) varstveni režim, določen v 101. členu Odloka o OPN občine Brežice (Uradni list RS, št. 41/19). Navedeni akt določa, da za registrirano arheološko najdišče velja, da ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline. Registrirana arheološka najdišča s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Ker je bilo to arheološko najdišče raziskano in v veliki meri uničeno že v fazi izgradnje HE Brežice ocenjujemo, da podrobnejše predhodne raziskave pri poseganju v ta prostor niso več potrebne in da zadostuje konservatorski nadzor.

Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice (Uradni list št. 67/16) pa za naselbinski spomenik Brežice - Mesto jedro (EŠD 7132) med drugim določa, da se varuje podoba in prepoznavna lega naselja v prostoru oziroma krajini.

ZVKDS je glede na predpisane varstvene režim izrekel kulturnovarstvene pogoje, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi projektna dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja. Pri tem je izhajal tudi iz sklepov s sestanka z dne 29.11.2019, med predstavniki HESS (ki jih je vodil g. Andrej Vizjak) in predstavniki ZVKDS, OE Novo mesto, na temo umeščanja sončnih elektrarn na nasipe vodne akumulacije HE Brežice. HESS je po sestanku po elektronski pošti dne 10. 12. 2019 ponudil rešitev s prostorsko neizstopajočo barvo panelov in dodatno ozelenitvijo (slika spodaj), kar ocenjujemo kot ustrezen pristop k varovanju prepoznavne podobe naselbinskega spomenika v prostoru oziroma krajini.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za predmetni poseg v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo.

Investitor mora k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, ki upošteva te kulturnovarstvene pogoje, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Ker je za predlagani poseg investitorja predpisano gradbeno dovoljenje, bo ZVKDS v skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) kulturnovarstveno soglasje zanj izdal v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje). Zahtevi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja mora investitor priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodili:

Mitja Simič, univ. dipl. inž. kraj. arh.
konservatorski svetovalec

dr. Tomaž Golob
pomočnik vodje območne enote

Vročiti:

- Investitorju – po pooblaščenju: IBE, d.d., Hajdrihova ulica 4, 1000 Ljubljana –
priporočeno